

Środa, 18 grudnia 2019 r.

P9_TA(2019)0103

Praworządność na Malcie po ujawnieniu najnowszych informacji w sprawie morderstwa Daphne Caruany Galizii

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 18 grudnia 2019 r. w sprawie praworządności na Malcie po ujawnieniu najnowszych informacji w sprawie morderstwa Daphne Caruany Galizii (2019/2954(RSP))

(2021/C 255/04)

Parlament Europejski,

- uwzględniając art. 2, 4, 5, 6, 7, 9 i 10 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE),
- uwzględniając art. 20 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE),
- uwzględniając art. 6, 7, 8, 10, 11, 12 i 47 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej,
- uwzględniając opinię w sprawie przepisów konstytucyjnych, podziału władz, niezależności wymiaru sprawiedliwości i egzekwowania prawa na Malcie, przyjętą przez Komisję Wenecką na 117. sesji plenarnej (Wenecja, 14–15 grudnia 2018 r.),
- uwzględniając sprawozdanie Komisji dla Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów z dnia 23 stycznia 2019 r. zatytułowane „Programy obywatelstwa i ułatwień pobytowych dla inwestorów w Unii Europejskiej” (COM(2019)0012),
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie obywatelstwa UE na sprzedaż ⁽¹⁾ oraz wspólne oświadczenie prasowe Komisji i władz Malty z dnia 29 stycznia 2014 r. w sprawie maltańskiego programu dla inwestorów indywidualnych,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 25 października 2016 r. zawierającą zalecenia dla Komisji w kwestii utworzenia unijnego mechanizmu dotyczącego demokracji, praworządności i praw podstawowych ⁽²⁾ oraz swoją rezolucję z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie potrzeby utworzenia kompleksowego mechanizmu UE na rzecz ochrony demokracji, praworządności i praw podstawowych ⁽³⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 15 listopada 2017 r. w sprawie praworządności na Malcie ⁽⁴⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 3 maja 2018 r. w sprawie pluralizmu mediów i wolności mediów w Unii Europejskiej ⁽⁵⁾,
- uwzględniając sprawozdanie z dnia 11 stycznia 2018 r. w sprawie wizyty ad hoc delegacji Komisji Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych oraz komisji śledczej do zbadania zarzutów naruszenia prawa Unii i niewłaściwego administrowania w jego stosowaniu w odniesieniu do prania pieniędzy, unikania opodatkowania i uchylania się od opodatkowania (PANA) na Malcie w dniach 30 listopada – 1 grudnia 2017 r.,
- uwzględniając sprawozdanie z dnia 16 listopada 2018 r. w sprawie wizyty ad hoc delegacji Komisji Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych na Malcie i na Słowacji w dniach 17–20 września 2018 r.,
- uwzględniając wysłuchania i wymiany poglądów przeprowadzone przez Grupę ds. Monitorowania Demokracji, Praworządności i Praw Podstawowych od dnia jej powołania przez Komisję Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych w dniu 4 czerwca 2018 r.,
- uwzględniając pismo premiera Malty z dnia 13 marca 2019 r.,

⁽¹⁾ Dz.U. C 482 z 23.12.2016, s. 117.

⁽²⁾ Dz.U. C 215 z 19.6.2018, s. 162.

⁽³⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2018)0456.

⁽⁴⁾ Dz.U. C 356 z 4.10.2018, s. 29.

⁽⁵⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2018)0204.

Środa, 18 grudnia 2019 r.

- uwzględniając rezolucję Zgromadzenia Parlamentarnego Rady Europy nr 2293 (2019) z dnia 26 czerwca 2019 r. pt. „Zabójstwo Daphne Caruany Galizii a praworządność na Malcie i poza nią – zadbanie o ujawnienie całej prawdy”,
 - uwzględniając pytanie skierowane do Komisji w sprawie stanu praworządności i zwalczania korupcji w UE, a zwłaszcza na Malcie i na Słowacji⁽⁶⁾,
 - uwzględniając delegację ad hoc Komisji Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych na Malte w dniach 3–4 grudnia 2019 r.,
 - uwzględniając art. 132 ust. 2 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że Unia Europejska opiera się na takich wartościach jak poszanowanie godności osoby ludzkiej, wolności, demokracji, równości i praworządności, jak również poszanowanie praw człowieka, oraz mając na uwadze, że wartości te są uniwersalne i wspólne wszystkim państwom członkowskim;
- B. mając na uwadze, że utrzymanie praworządności oraz poszanowanie demokracji, praw człowieka, podstawowych wolności, wartości i zasad zapisanych w traktatach UE i międzynarodowych instrumentach w zakresie praw człowieka należą do obowiązków Unii i jej państw członkowskich oraz że należy ich przestrzegać; mając na uwadze, że zgodnie z art. 2, art. 3 ust. 1 i art. 7 TUE Unia ma możliwość podjęcia działań w celu ochrony wspólnych wartości, na których została zbudowana, oraz mając na uwadze, że mechanizm praworządności powinien być stosowany w takim samym stopniu we wszystkich państwach członkowskich;
- C. mając na uwadze, że Karta praw podstawowych Unii Europejskiej stanowi część prawa pierwotnego UE; mając na uwadze, że wolność wypowiedzi i wolność oraz pluralizm mediów to prawa zapisane w art. 11 Karty praw podstawowych i w art. 10 europejskiej konwencji praw człowieka (EKPC);
- D. mając na uwadze, że niezawisłość sądownictwa, zapisana w art. 19 ust. 1 TFUE, art. 47 Karty praw podstawowych i art. 6 EKPC, jest niezbędnym wymogiem demokratycznej zasady podziału władzy;
- E. mając na uwadze, że systematyczne odmawianie przez jedno państwo członkowskie przestrzegania podstawowych wartości Unii Europejskiej i traktatów, do których dobrowolnie przystąpiło, ma wpływ na całą UE;

Dochodzenia

- F. mając na uwadze, że badająca korupcję maltańska dziennikarka śledcza i blogerka Daphne Caruana Galizia zginęła wskutek wybuchu samochodu-pułapki w dniu 16 października 2017 r.;
- G. mając na uwadze, że dochodzenie w sprawie zabójstwa, prowadzone przez władze maltańskie przy wsparciu Europolu, doprowadziło dotychczas do identyfikacji szeregu podejrzanych i jednego potencjalnego organizatora tego przestępstwa, właściciela przedsiębiorstwa 17 Black Ltd. z siedzibą w Dubaju, który został aresztowany 20 listopada 2019 r. w trakcie próby ucieczki jachtem z Malty;
- H. mając na uwadze, że jeden z domniemych współników oraz domniemy organizator przestępstwa zeznali, że w planowanie i finansowanie tego morderstwa zamieszany jest były szef kancelarii premiera;
- I. mając na uwadze, że te rewelacje doprowadziły do szeregu ogromnych demonstracji i protestów społecznych na Malcie, w których domagano się sprawiedliwości, pociągnięcia do odpowiedzialności i poszanowania praworządności;
- J. mając na uwadze, że szef kancelarii premiera miał wgląd w informacje na temat bezpieczeństwa przekazywane przez policję i maltańską służbę bezpieczeństwa; mając na uwadze, że 26 listopada 2019 r. złożył on rezygnację po przesłuchaniu przez policję w sprawie Daphne Caruany Galizii; mając na uwadze, że od tego czasu był kilkakrotnie aresztowany, przesłuchiwany przez policję i zwalniany bez postawienia zarzutów;

⁽⁶⁾ Pytanie wymagające odpowiedzi ustnej O-000015/2019 do Komisji – B8-0017/2019).

Środa, 18 grudnia 2019 r.

- K. mając na uwadze, że minister turystyki złożył również rezygnację 26 listopada 2019 r.; mając na uwadze, że tego samego dnia minister gospodarki zrezygnował z pełnienia obowiązków ministerialnych, ale 1 grudnia 2019 r. został przywrócony na stanowisko;
- L. mając na uwadze, że premier Malty ogłosił, że rezygnuje ze stanowiska po wyborach na przywódcę partii, które odbędą się 12 stycznia 2020 r., w obliczu narastających niepokojów politycznych wokół śledztwa w sprawie morderstwa;
- M. mając na uwadze, że 20 września 2019 r. rząd maltański ogłosił wszczęcie „publicznego niezależnego dochodzenia w sprawie morderstwa Daphne Caruany Galizii”; mając na uwadze, że w związku z poważną krytyką ze strony rodziny Caruany Galizii i obserwatorów międzynarodowych premier mianował dwóch nowych członków komisji śledczej i znacznie zmienił zakres dochodzenia, który obecnie zadowala wszystkie strony;
- N. mając na uwadze, że podejrzany, który wedle przypuszczeń był pośrednikiem w morderstwie, został ułaskawiony przez prezydenta 25 listopada 2019 r. w zamian za przekazanie informacji, które doprowadzą do głównego organizatora przestępstwa, pod warunkiem, że wszystkie informacje zostaną potwierdzone przez dowody; mając na uwadze, że osoba podejrzana o zorganizowanie przestępstwa, której adwokat publicznie oświadczył, że może udzielić informacji na temat kulis morderstwa oraz korupcji z udziałem osób z bliskiego otoczenia premiera, w tym byłego szefa kancelarii oraz byłego ministra turystyki, wystąpiła z wnioskiem o ułaskawienie, który został odrzucony raz samodzielnie przez premiera i drugi raz przez rząd po zasięgnięciu opinii komisarza policji i prokuratora generalnego;
- O. mając na uwadze, że dziesiątki organizacji społeczeństwa obywatelskiego, agencje medialne, organizacje studenckie, a także związki i stowarzyszenia zawodowe, takie jak Maltański Związek Pracodawców, Izba Przemysłowo-Handlowa i Izba Adwokacka, zaapelowały publicznie do premiera o rezygnację ze skutkiem natychmiastowym;
- P. mając na uwadze, że nadal istnieją poważne obawy dotyczące walki z korupcją i przestępczością zorganizowaną na Malcie; mając na uwadze, że grozi to osłabieniem zaufania obywateli do instytucji publicznych, co może prowadzić do powstania niebezpiecznych powiązań między grupami przestępczymi a organami publicznymi;
- Q. mając na uwadze, że pomimo wielokrotnych apeli ze strony Parlamentu Europejskiego i innych instytucji międzynarodowych nie znaleziono rozwiązania kwestii prowizorycznego pomnika w Valletcie, ponieważ przepisy i podejście rządu pozostają niezmienione, a pamiątki są usuwane niemal codziennie przez pracowników administracji publicznej;

Wolność mediów

- R. mając na uwadze, że rodzina Daphne Caruany Galizii nadal jest obiektem kampanii nienawiści i licznych pozwów o zniesławienie, w tym ze strony członków rządu maltańskiego, oraz mając na uwadze, że kilku przedstawicieli rządu, w tym premier, stwierdziło, że nie widzą powodów, dla których należałoby wycofać te pozwы;
- S. mając na uwadze, że w światowym rankingu wolności prasy, opracowywanym przez „Reporterów bez Granic”, w 2019 r. Malta spadła na 77. pozycję (w 2018 r. zajęła 65. miejsce, a w 2017 r. 47. miejsce) ⁽⁷⁾;
- T. mając na uwadze, że w analizie organizacji CIVICUS za 2019 r. rating Malty w zakresie przestrzeni obywatelskiej zmienił się z „otwartego” na „ograniczony”; mając na uwadze, że CIVICUS określa środowisko dla dziennikarzy jako „coraz bardziej wrogie, w szczególności względem osób zgłaszających przypadki korupcji”, oraz stwierdza, że „bezkarność po zabójstwie [...] Daphne Caruany Galizii stworzyła państwu przestrzeń do zastraszenia i nękania działaczy i osób domagających się sprawiedliwości” ⁽⁸⁾;
- U. mając na uwadze, że dziennikarze, a w szczególności (choć nie tylko) dziennikarze śledczy, coraz częściej stają w obliczu wytaczanych im tzw. strategicznych powództw przeciw udziałowi w życiu publicznym, których celem jest wyłącznie utrudnianie im pracy;

⁽⁷⁾ <https://rsf.org/en/malta>

⁽⁸⁾ Civicus Monitor „People Power Under Attack” [„Atak na władzę ludu”], 2019 r.

Środa, 18 grudnia 2019 r.

- V. mając na uwadze, że po konferencji prasowej w kancelarii premiera w dniu 29 listopada 2019 r. tymczasowo zakazano dziennikarzom opuszczania sali i budynku; mając na uwadze, że brak bezpieczeństwa dziennikarzy i zawężanie przestrzeni społeczeństwa obywatelskiego w wyniku nękania i zastraszania osłabiają nadzór nad władzą wykonawczą i niszczą aktywność obywatelską;

Pranie pieniędzy/korupcja

- W. mając na uwadze, że toczy się pięć dochodzeń sędziowskich w sprawie zarzutów korupcji, mianowicie dochodzenie w sprawie Pilatus Bank, dochodzenie w sprawie kwoty pieniędzy, która została przekazana między byłym szefem kancelarii premiera a biegłym rewidentem Nexia BT, dochodzenie w sprawie łapówek między byłym szefem kancelarii premiera a Adrianem Hillmanem z gazety „Times of Malta”, dochodzenie w sprawie 17 Black Ltd i dwóch innych przedsiębiorstw, Tillgate oraz Hearnville, a także dochodzenie w sprawie Vitals;
- X. mając na uwadze, że w okresie od maja 2016 r. do listopada 2019 r. szef kancelarii premiera, obecny minister turystyki i były minister energii byli jedynymi pełniącymi obowiązki urzędnikami państwowymi wysokiej rangi wśród wszystkich państw członkowskich UE, co do których stwierdzono, że są rzeczywistymi właścicielami jednej z firm ujawnionych w dokumentach panamskich;
- Y. mając na uwadze, że jedną z osób podejrzanych o organizację morderstwa jest właściciel firmy 17 Black Ltd. z siedzibą w Dubaju oraz były członek zarządu przedsiębiorstwa Electrogas Malta Ltd., zaangażowany w realizację długoterminowej umowy o dostawę gazu z Azerbejdżanu na Malte;
- Z. mając na uwadze, że w swoim sprawozdaniu z dnia 12 września 2019 r. MONEYVAL, organ Rady Europy ds. przeciwdziałania praniu pieniędzy, wezwał władze maltańskie do wzmocnienia praktycznego stosowania środków do walki z praniem pieniędzy i finansowaniem terroryzmu, postanowił zastosować procedurę wzmocnionego nadzoru i wezwał Maltę do przedstawienia raportu w grudniu 2020 r.; mając na uwadze, że według tego sprawozdania organy ścigania nie są obecnie w stanie skutecznie i terminowo prowadzić złożonych i poważnych spraw dotyczących prania pieniędzy związanych z przestępstwami finansowymi, przekupstwem i korupcją⁽⁹⁾;
- AA. mając na uwadze, że organ antykorupcyjny Rady Europy, GRECO, stwierdził w swoim sprawozdaniu z dnia 22 marca 2019 r., że skuteczność instytucji publicznych zaangażowanych w mechanizmy kontroli i równowagi jest kwestionowana, ponieważ w ostatnich latach kraj ten stanął w obliczu bezprecedensowej fali kontrowersji dotyczących uczciwości wysokich urzędników państwowych, aż po najwyższe stanowiska⁽¹⁰⁾;
- AB. mając na uwadze, że Komisja wspomniała w sprawozdaniu dotyczącym europejskiego semestru 2019 w sprawie Malty (SWD(2019)1017), że antykorupcyjne ramy instytucjonalne mają niedociągnięcia i że istnieje ryzyko konfliktu interesów na różnych szczeblach władzy;
- AC. mając na uwadze, że sprawozdanie Komisji z września 2019 r. wykazuje, że Malta ma najwyższy w Europie wskaźnik uchylania się od opodatkowania i pokazuje, że obywatele maltańscy posiadają znaczny majątek w rajach podatkowych i przechowują swoje aktywa za granicą⁽¹¹⁾,
- AD. mając na uwadze, że sprawozdanie Europejskiego Banku Centralnego opublikowane latem 2019 r. podobno ujawniło poważne niedociągnięcia, które mogły umożliwić długoletnie pranie pieniędzy lub inną działalność przestępczą w Bank of Valletta pomimo powtarzających się ostrzeżeń;
- AE. mając na uwadze, że GRECO stwierdził również, że Stała Komisja ds. Walki z Korupcją nie może być postrzegana jako wyspecjalizowany organ mający na celu ułatwienie prowadzenia dochodzeń w sprawie korupcji oraz że jego wkład w działania antykorupcyjne Malty był znikomy⁽¹²⁾;

⁽⁹⁾ Komitet Ekspertów ds. Oceny Środków Przeciwdziałania Praniu Pieniędzy i Finansowaniu Terroryzmu (MONEYVAL) „Środki przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu – Malta – Sprawozdanie z piątej rundy wzajemnej oceny”, lipiec 2019 r.

⁽¹⁰⁾ GRECO, Piąta runda ocen – Zapobieganie korupcji i promowanie uczciwości w rządach centralnych (najwyższe funkcje wykonawcze) i organach ścigania – Sprawozdanie oceniające – Malta, 3 kwietnia 2019 r.

⁽¹¹⁾ Komisja Europejska, Taxation Papers, Dokument roboczy nr 76 – 2019 – Oszacowanie międzynarodowego uchylania się od opodatkowania przez osoby fizyczne, wrzesień 2019 r.

⁽¹²⁾ GRECO, Piąta runda ocen – Zapobieganie korupcji i promowanie uczciwości w rządach centralnych (najwyższe funkcje wykonawcze) i organach ścigania – Sprawozdanie oceniające – Malta, 3 kwietnia 2019 r.

Środa, 18 grudnia 2019 r.

Program obywatelstwa i ułatwień pobytowych dla inwestorów

- AF. mając na uwadze, że w 2019 r. zgłoszono co najmniej pięć przypadków, w których osoby uczestniczące w maltańskim „programie obywatelstwa i ułatwień pobytowych dla inwestorów” były oskarżane o poważne przestępstwa finansowe;
- AG. mając na uwadze, że przedstawiciel pośrednika paszportowego Chetcuti Cauchi Advisors Ltd. zasugerował w rozmowie nagrywanej ukrytą kamerą na potrzeby francuskiego programu telewizyjnego „Enquete exclusive”, że jego osobiste kontakty z premierem, ministrem sprawiedliwości i sekretarzem parlamentarną ds. reform, obywatelstwa i uproszczenia procedur administracyjnych mogą mieć korzystny wpływ na proces składania wniosków, również w odniesieniu do klientów, którzy byli już wcześniej karani; mając na uwadze, że te doniesienia budzą poważne wątpliwości co do wiarygodności i kontroli maltańskich programów obywatelstwa i ułatwień pobytowych;
- AH. mając na uwadze, że w dniu 8 listopada 2019 r. rząd maltański opublikował sprawozdanie Urzędu ds. Regulacji Programu dla Inwestorów Indywidualnych (IIP) dotyczące dochodzenia w sprawie Chetcuti Cauchi Advocates występujących w charakterze pośrednika IIP; mając na uwadze, że w streszczeniu tego sprawozdania stwierdzono, że analiza „nie zidentyfikowała żadnych sygnałów ostrzegawczych, które w całości lub w części popierają domniemane zarzuty”⁽¹³⁾;
- AI. mając na uwadze, że Chetcuti Cauchi Advisors Ltd. złożyła pierwszy pomyślnie rozpatrzony wniosek w ramach nowo ustanowionego programu dla inwestorów indywidualnych na Malcie i otrzymała uprzywilejowany status „autoryzowanego pośrednika” w 2016 r. „po spełnieniu wymogów dotyczących jakości, wiarygodności i ilości, ustanowionych przez organ Identity Malta”; mając na uwadze, że promocyjny materiał filmowy dla tej firmy został nakręcony w siedzibie premiera Auberge de Castille z udziałem sekretarza parlamentarnej ds. obywatelstwa; mając na uwadze, że w dniu 23 września 2019 r. rząd zawiesił licencje pośrednika ds. obywatelstwa nr IIP 001 i nr IIP 124 na tej podstawie, że firma rozpowszechniała „informacje wprowadzające w błąd”;
- AJ. mając na uwadze, że stosowanie przez państwa członkowskie UE programów obywatelstwa i ułatwień pobytowych dla inwestorów stwarza poważne zagrożenie w kontekście zwalczania prania pieniędzy, podważa wzajemne zaufanie i integralność strefy Schengen, umożliwia przyjmowanie obywateli państw trzecich jedynie na podstawie zgromadzonego majątku, a nie użytecznej wiedzy, umiejętności czy względów humanitarnych i tak naprawdę prowadzi do sprzedaży obywatelstwa UE; mając na uwadze, że Komisja wyraźnie stwierdziła, że nie popiera maltańskich programów obywatelstwa i ułatwień pobytowych dla inwestorów;

Reforma konstytucyjna

- AK. mając na uwadze, że Komisja Wenecka w opinii w sprawie Malty przyjętej na 117. sesji plenarnej w dniach 14–15 grudnia 2018 r.⁽¹⁴⁾ przedstawiła szereg propozycji reform konstytucyjnych;
- AL. mając na uwadze, że Malta rozpoczęła dyskusje na temat procesu reform konstytucyjnych pod nadzorem prezydenta, w którym uczestniczą różne siły polityczne i społeczeństwo obywatelskie, a wdrożenie większości reform będzie wymagało większości dwóch trzecich w Parlamencie; mając na uwadze, że zainicjowany został proces reform, który dotyczy kontrowersyjnej konstytucyjnej roli prokuratora generalnego i obecnego systemu mianowania sędziów;
- AM. mając na uwadze, że Parlament Europejski i kilka innych instytucji międzynarodowych wielokrotnie wyrażało obawy dotyczące bezstronności egzekwowania prawa, podziału władzy i niezawisłości sądownictwa na Malcie, zwłaszcza w odniesieniu do upolitycznienia oraz braku przejrzystości w procedurach wyboru i mianowania, np. na stanowisko komendanta głównego policji;
- AN. mając na uwadze, że w dniu 17 lipca 2019 r. Komisja opublikowała komunikat pt. „Umocnienie praworządności w Unii – Plan działania” (COM(2019)0343) w następstwie kilku szeroko popieranych rezolucji Parlamentu Europejskiego⁽¹⁵⁾, w których zaproponowano kompleksowy i niezależny mechanizm corocznego monitorowania sytuacji w zakresie demokracji, praworządności i praw podstawowych (DRF) we wszystkich państwach członkowskich;

⁽¹³⁾ Urząd ds. Regulacji Programu dla Inwestorów Indywidualnych (IIP), Analiza wniosków IIP przedstawionych przez Chetcuti Cauchi Advocates, 8 listopada 2019 r.

⁽¹⁴⁾ Malta – Opinia w sprawie przepisów konstytucyjnych i podziału władz przyjęta przez Komisję Wenecką na 117. sesji plenarnej (Wenecja, 14–15 grudnia 2018 r.).

⁽¹⁵⁾ Rezolucja z dnia 25 października 2016 r. zawierająca zalecenia dla Komisji w kwestii utworzenia unijnego mechanizmu dotyczącego demokracji, praworządności i praw podstawowych – Dz.U. C 215 z 19.6.2018, s. 162; rezolucja z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie potrzeby utworzenia kompleksowego mechanizmu UE na rzecz ochrony demokracji, praworządności i praw podstawowych – Teksty przyjęte, P8_TA(2018)0456.

Środa, 18 grudnia 2019 r.

1. wyraża głębokie zaniepokojenie co do uczciwości i wiarygodności dochodzeń w sprawie zabójstwa Daphne Caruany Galizii; odnotowuje powszechne negatywne postrzeganie działań rządu w tym zakresie, a także malejące zaufanie do instytucji i ich coraz mniejszą wiarygodność; podkreśla, że niekwestionowane zaufanie do postępowania dochodzeniowego, zarówno ze strony obywateli Malty, jak i społeczności europejskiej, ma ogromne znaczenie; uznaje postępy w śledztwie w sprawie zabójstwa Daphne Caruany Galizii; podkreśla jednak, że sprawa jest nadal otwarta, ponieważ śledztwo jest w toku;
2. podkreśla, że jakiegokolwiek ryzyko zagrażające śledztwu, zarówno domniemane, jak i rzeczywiste, musi być wykluczone za pomocą wszelkich środków; podkreśla ponadto, że ryzyko to utrzyma się tak długo, jak długo premier będzie sprawował urząd;
3. jest bardzo zaniepokojony faktem, że liczne inne dochodzenia w powiązanych sprawach dotyczących prania pieniędzy i korupcji nie posunęły się naprzód lub nawet nie zostały wszczęte, zwłaszcza w odniesieniu do byłego szefa kancelarii premiera i byłego ministra turystyki; wzywa władze maltańskie do wszczęcia i przyspieszenia takich dochodzeń;
4. ponawia swój apel o pełne i stałe zaangażowanie Europolu we wszystkie aspekty śledztwa w sprawie zabójstwa i wszystkich powiązanych z nim dochodzeń; wzywa do większego zaangażowania Europolu, ponieważ przynosi ono rezultaty;
5. wyraża głębokie ubolewanie, że wydarzenia na Malcie w ostatnich latach doprowadziły do poważnych i trwałych zagrożeń dla praworządności, demokracji i praw podstawowych, w tym wolności mediów, niezależności policji i wymiaru sprawiedliwości oraz wolności pokojowego zgromadzania się; ubolewa nad brakiem odpowiednich gwarancji konstytucyjnych w odniesieniu do podziału władzy;
6. ubolewa, że pomimo wielokrotnych wezwań ze strony Parlamentu Europejskiego Komisja w ostatnich latach nie podjęła żadnych konkretnych działań przeciwko rządowi maltańskiemu; wzywa nową Komisję do podjęcia bez dalszej zbędnej zwłoki dialogu z rządem maltańskim w kontekście ram na rzecz praworządności;
7. zauważa, że proces reform dotyczący kontrowersyjnej konstytucyjnej roli prokuratora generalnego oraz obecnego systemu mianowania sędziów i rozwoju kariery, zaproponowany przez Komisję Wenecką, znajduje się w fazie końcowej; wzywa parlament i rząd Malty do pełnego wdrożenia w odpowiednim czasie wszystkich pozostałych zaleceń Komisji Weneckiej i GRECO;
8. przyjmuje do wiadomości uwagi wiceprzewodniczącej Komisji Věry Jourové, w których stwierdziła, że niewdrożenie przez Maltę reform sądownictwa mogłoby stanowić podstawę do wszczęcia procedury przewidzianej w art. 7;
9. zauważa, że ochrona dziennikarzy śledczych i sygnalistów leży w żywotnym interesie społeczeństwa; wzywa władze maltańskie do zapewnienia, zawsze i za wszelką cenę, ochrony bezpieczeństwa osobistego i źródeł utrzymania dziennikarzy i sygnalistów, a tym samym ich niezależności;
10. wzywa Zjednoczone Emiraty Arabskie (ZEA) do współpracy z władzami maltańskimi i europejskimi oraz do dopilnowania, by fundusze zamrożone na rachunkach bankowych 17 Black pozostały zamrożone do czasu przeprowadzenia szczegółowego dochodzenia; wzywa Komisję i władze maltańskie do wykorzystania wszystkich dostępnych im narzędzi w celu zapewnienia współpracy władz ZEA i odpowiedniej pomocy prawnej we wszystkich dochodzeniach;
11. ponownie podkreśla pilną potrzebę wprowadzenia unijnego mechanizmu na rzecz demokracji, praworządności i praw podstawowych (DRF), zaproponowanego przez Parlament w formie międzyinstytucjonalnego paktu na rzecz DRF, składającego się z corocznego niezależnego, opartego na dowodach i niedyskryminacyjnego przeglądu oceniającego na równych prawach przestrzeganie przez wszystkie państwa członkowskie UE wartości określonych w art. 2 TUE, wraz z zaleceniami dla poszczególnych krajów (europejskie sprawozdanie w sprawie DRF), po którym ma nastąpić debata międzyparlamentarna, oraz stałego cyklu politycznego DRF w ramach instytucji UE⁽¹⁶⁾; ponawia swój apel do Komisji o przedstawienie wniosków mających na celu zapobieganie tzw. strategicznym powództwom przeciw udziałowi w życiu publicznym (SLAPP);

⁽¹⁶⁾ Rezolucja z dnia 25 października 2016 r. zawierająca zalecenia dla Komisji w kwestii utworzenia unijnego mechanizmu dotyczącego demokracji, praworządności i praw podstawowych – Dz.U. C 215 z 19.6.2018, s. 162; rezolucja z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie potrzeby utworzenia kompleksowego mechanizmu UE na rzecz ochrony demokracji, praworządności i praw podstawowych – Teksty przyjęte, P8_TA(2018)0456.

Środa, 18 grudnia 2019 r.

12. ponownie wzywa rząd Malty do zakończenia programów obywatelstwa i ułatwień pobytowych dla inwestorów oraz do zlecenia przeprowadzenia niezależnego i międzynarodowego dochodzenia w sprawie wpływu tej sprzedaży obywatelstwa i ułatwień pobytowych na możliwości Malty w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy, na dalszą przestępczość transgraniczną i na integralność strefy Schengen; wzywa Komisję do dalszego monitorowania i oceny wszystkich istniejących programów obywatelstwa i ułatwień pobytowych dla inwestorów oraz do podjęcia odpowiednich kroków, jak zaproponowano we wcześniejszych rezolucjach; wzywa Radę do omówienia tej kwestii ⁽¹⁷⁾;
13. wzywa Komisję do wykorzystania wszystkich dostępnych narzędzi i procedur w celu zapewnienia pełnej zgodności z prawem UE w zakresie zwalczania prania pieniędzy (zwłaszcza w dziedzinie dochodzeń i egzekwowania przepisów dotyczących przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz niezależności właściwych organów), nadzoru bankowego, niezawisłości sądów, zamówień publicznych oraz planowania przestrzennego i rozwoju miast; wzywa władze maltańskie do zastosowania się do zaleceń wydanych przez MONEYVAL;
14. ubolewa, że pomimo ponawianych apeli rząd nie poczynił żadnych postępów w znalezieniu rozwiązania w kwestii prowizorycznego pomnika z apelem o wymierzenie sprawiedliwości w sprawie Daphne Caruany Galizii; wzywa premiera do natychmiastowego powstrzymania niemal codziennego niszczenia tego prowizorycznego pomnika w Valletcie;
15. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że Prezydium Parlamentu zatwierdziło ustanowienie europejskiej nagrody im. Daphne Caruany Galizii w dziedzinie dziennikarstwa śledczego, która byłaby przyznawana co roku w uznaniu wybitnych osiągnięć w dziedzinie dziennikarstwa śledczego w Europie, i wzywa Prezydium do jak najszybszego poczynienia niezbędnych przygotowań;
16. zobowiązuje swego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Komisji, Radzie, rządów i parlamentom państw członkowskich, Radzie Europy oraz prezydentowi Republiki Malty.

⁽¹⁷⁾ Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 26 marca 2019 r. w sprawie przestępstw finansowych, uchylania się od opodatkowania i unikania opodatkowania – Teksty przyjęte, P8_TA(2019)0240. Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 28 marca 2019 r. w sprawie stanu praworządności i zwalczania korupcji w UE, a zwłaszcza na Malcie i na Słowacji – Teksty przyjęte, P8_TA(2019)0328; Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie stosunków UE–Turcja – Teksty przyjęte, P7_TA(2014)0038;